

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

DIGITAL EFFECTIVE SCHOOL SELF-ASSESSMENT FOR SUSTAINABLE SCHOOL IMPROVEMENT
2022-1-TR01-KA220-SCH-000087735

DIGI ESSA 4 SCHOOLS

DIGITAL EFFECTIVE SCHOOL SELF-ASSESSMENT FOR SUSTAINABLE SCHOOL IMPROVEMENT
PROJECT

HOLLANDA'DAKİ MEVCUT ÖZ DEĞERLENDİRME UYGULAMALARI

2. İş Paketi: Sürekli Okul Gelişimi için Etkili Dijital Okul Öz Değerlendirme Raporunun Hazırlanması-1. Faaliyet: Sistemik Literatür Taraması

EduXprss Coöperatie U.A (Holland)

Muhammet A. Baskaya

Boudewijn A.M. van Velzen,

Karen van Kooten

30 Mart 2023

ANKARA
İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

UNIVERSITÀ
DEGLI STUDI
FIRENZE

U LISBOA | UNIVERSIDADE
DE LISBOA

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

DIGITAL EFFECTIVE SCHOOL SELF-ASSESSMENT FOR SUSTAINABLE SCHOOL IMPROVEMENT
2022-1-TR01-KA220-SCH-000087735

Bu rapor Sürdürülebilir Okul Gelişimi İçin Etkili Dijital Öz Değerlendirme Projesi 2. İş Paketi: Sürekli Okul Gelişimi için Etkili Dijital Okul Öz Değerlendirme Raporunun Hazırlanması kapsamında proje ortağı EduXprss Coöperatie U.A (Holland) koordinasyonunda ortakların işbirliği ile proje ekibi tarafından hazırlanmıştır. Bu bir Erasmus+ Ana Eylem 2 – Okul eğitiminde işbirliği ortaklığı projesidir (31.12.2022 – 30.12.2024) [Proje Numarası: 2022-1-TR01-KA220-SCH-000087735]. İtalya, Hollanda, Romanya, İspanya, Türkiye ve Portekiz'den sekiz araştırma ekibiyle yürütülen proje, Milli Eğitim Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanlığı koordinasyonunda geliştirilmiştir.

İÇİNDEKİLER

1. Hollanda Okullarında Kalite Değerlendirmesi	4
1.1. Okul ve Okul Yönetim Kurullarının Özerkliği	4
1.2. Yapı ve Okullar	5
1.3. Hollanda'daki Eğitim Müfettişliği'nin Rolü	6
1.3.1 Eğitim Sisteminin İzlenmesi	7
1.3.2. Kurul Tarafından Denetim	7
1.3.3. Bireysel Okullarda Denetim	8
1.4. Hollanda Okullarında Kalite Değerlendirme Metodolojisi	9
1.5. Veri Ekipleri	11
1.6. Değerlendirme Sonuçlarının Raporlanması	13
1.7. Uygulayıcıların Görüşü	13
2. Yakından Eğitim Müfettişliği	15
2.1. Müfettişliğin Görevi	15
2.2. Araştırma Çerçevesi ve Önlemler	16
2.3. Orta Öğretimde Araştırma Çerçevesi ve Okul Öz Değerlendirmesi	17
2.4. Yönetim Kurulu Tarafından Kalite Öz-Değerlendirmesi	18
2.5. Araştırma Alanları	18
2.6. Okula Not Verme	19
2.7. Öz Değerlendirme ve Müfettişlik	20
2.8. Öz Değerlendirme ve İyileşme Dönemi	21
Ek 1: Hollanda Okullarının Kalite Değerlendirmesi – DigiDessa4Schools Projesinde Sorulan Soruların Yanıtlarını Bulmak İçin Bir Rehber	21
Kaynakça	22

1. Hollanda Okullarında Kalite Değerlendirmesi

Hollanda'daki okullar ve okul yönetim kurulları büyük bir özerkliğe sahiptir. Bu eğitim kalitesinin değerlendirilmesi üzerinde bir etkisi olacaktır. İlköğretim sonrası parkurları ve akışları ile sistemin yapısı ve ebeveynleri bilgilendirmek için veri toplayıp yorumladıklarında bir öğrencinin geleceği ile ilgili önemli kararların erken yaşlarda alınması zorunluluğu okullara ciddi bir sorumluluk yüklemektedir. Ortaöğretimde okullar, okul sınavlarının geçerliliği ve güvenilirliğinden sorumludur. Müfettişliğin bağımsız bir aktör ve Millî Eğitim Bakanlığına bir danışma organı olarak rolü açıklanacaktır. Ancak eğitim kalitesini denetlemede ana aktörler, okullar ve okul yönetim kurullarıdır. Ek 2, DigiDessa4Schools Sistemik Literatür İnceleme Taslağında sunulan soruların yanıtlarına yönelik bir kılavuz sağlamaktadır.

1.1. Okul ve Okul Yönetim Kurullarının Özerkliği

1917'de Hollanda Anayasası, "eğitim özgürlüğünü" garanti eden bir madde içerecek şekilde değiştirildi. Bu, uygulamada, belediye veya özel tüm okulların eşit devlet finansmanına sahip olduğu anlamına gelir. Ulusal düzeyde, Eğitim ve Kültür Bakanlığının, temsil ettikleri dini mezhep veya pedagojik felsefe ne olursa olsun okulları desteklemesi gerekmektedir. Yasa kapsamında tanımlanan (bazen çok özel) gereklilikleri karşılıyorsa, hem kamu hem de özel okullar (Katolik, Protestan, Hindu, Müslüman, Yahudi, Montessori ve diğer okullar) desteklenmektedir. Sonuç, Hollandalı çocukların yaklaşık %70'inin özel denetim altında faaliyet gösteren bir okula gitmesidir.

Ancak Hollanda Anayasası da ilk paragrafında, eğitimin hükümet için sürekli bir ilgi ve denetim konusu olacağını belirtiyor. Bu paragraf, bir müfredatın veya diğer okul uygulamalarının ulusal çıkarlarla çeliştiği düşünülürse, ulusal hükümetin okullara müdahale edebileceği şeklinde yorumlanmıştır. Uygulamada, eğitim özgürlüğü ile hükümetin sorumlu denetim arasındaki gerilim, önerilen her eğitim politikasının, herhangi bir karar alınmadan önce tüm aktörlerin kapsamlı istişarelerinden geçmesi anlamına gelmektedir. Bu istişare süreci, "eğitim özgürlüğü" ve "ekonomik devletin çıkarları"nın hemen hemen her ilgili grup için dengeli ve tatmin edici olmasını sağlar. Uygulamada bu aynı zamanda eğitimde politika oluşturmanın son derece yavaş olduğu ve amaçlarında tutucu olduğu anlamına gelir (van Velzen, 2012).

2010 baharının sonlarında, Hollanda Parlamentosu "Goed Onderwijs, Goed Bestuur" (İyi Eğitim, İyi Yönetişim) yasa tasarısını oyladı. Amaç, hem kamu hem de özel özerk okul yönetim kurullarının okul yaşamının tüm yönleriyle ilgili tam sorumluluk verdiği bir sistem kurmaktır: müfredat, öğretim, kalite, öğrenci performansı, öğretmenlerin işe alınması ve işten çıkarılması, yönetim, hesap verebilirlik, vb¹. Hollanda Katolik Okul Yönetim Kurulları Derneği "Nispeten Özerk Okulu İnşa Etmek" (NKS, 1979)

¹ Bunun tek istisnası, yerel topluluğun hala belirleyici bir rol oynadığı fiziki okul binasıdır.

adlı bir makale yayınladığında, bu yasama olayı, 1979’da başlayan uzun bir politika geliştirme sürecinin sonunu işaret ediyordu. Görünürde zararsız olan bu yayın, okulları daha az kısıtlamayla kendi kendilerini yönetme konusunda serbest bırakarak, öncelikle merkezi hükümetin etkisinin nasıl azaltılacağına odaklanılan uzun bir tartışmayı başlattı. Katolik okullarının düzenlemeden daha fazla özgürlük talebi, Protestan ve mezhepsel olmayan özel okullara ve kamu sektörüne sıçradı. Hükümetin rolünün, okul operasyonlarının ayrıntılarını düzenlemek yerine “uzaktan yönlendirmek fikri”, 1990’ların başlarında politika konuşmalarına sıkı sıkıya yerleşmişti (Louis, Teichler, & Bodstrom, 1991).

Kamuya ait (mezhepsel olmayan) okul yönetim kurullarının daha fazla özerklik talebi, hükümetin seksenlerde yeni kamu yönetimi ile erken büyümesiyle aynı zamana denk geldi. Ancak sonuç, daha özerk *okullar* olmadı. Bunun yerine, mezhep okul yönetim kurulları derneklerinden gelen girdilere dayanarak, sonuç; kaynaklarını daha akıllıca ve verimli bir şekilde yöneterek ve daha fazla öğrenci olarak kaynaklarını büyüterek daha girişimci bir duruş sergilemeye teşvik edilen *okul yönetim kurulları* için daha fazla özerklik oldu. 2010 yılında yürürlüğe giren yasa, bir yönetim düzeyinin (okul yönetim kurulu) etkisini artırmanın uzun vadeli bir sonucu olan, okul ile ulusal yasama organı ve Millî Eğitim Bakanlığı arasında arabuluculuk yapması, özgürlükler ve devlet çıkarları dengesi konusunda uzun süredir devam eden tartışmalarda bir düzenleme olarak kabul edilebilir.

Bu nedenle, okul yönetişimi etrafındaki kamusal tartışmalar, hem ahlaki (iyi eğitim nedir ve iyi yönetişim daha iyi, daha duyarlı okullar yaratabilir mi?) ve hem de bireyci (eğitim, kurumların müşteriler için rekabet ettiği ve sürekli büyümeyi hedeflediği bir pazar yeri haline gelmelidir) olarak nitelendirilebilir. İlk argüman mezhepsel okullara ve onların siyasi partilerine hitap ediyordu; ikinci perspektif, liberal düşüncenin ve liberal partinin artan etkisini yansıtıyordu.

Sonuç olarak, okulların kalitesinin okul yönetim kurullarının temel sorumluluğunda olduğunu görüyoruz. Yetkileri altındaki okullarda uygulanan değerlendirme metodolojisinin güvenilirliğini gören müfettişliğe rapor verirler. Okul yönetim kurullarının özerkliği göz önüne alındığında, istedikleri metodolojiyi seçmekte özgürler. Ancak, bir değerlendirme için veriler, bu okulların da bu verilerin nasıl toplanacağına ve yorumlanacağına karar verme özgürlüğüne sahip oldukları görülmektedir.

1.2. Yapı ve Okullar

Sistemin yapısı, bir öğrencinin kariyerinde iki belirleyici anı gösterir. Öğrenci yaklaşık 12 yaşındayken ilköğretimin sonunda. İkincisi ise ortaöğretimin sonunda. Bu, ilköğretimden sonra seçilen bölüme bağlı olarak yaklaşık 16, 17 ve hatta 18 yaşında olabilir.

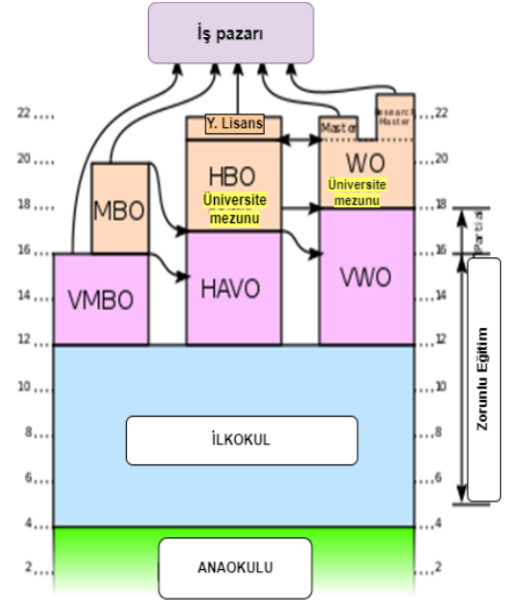
Bu makale için, ilköğretimden sonraki yol ile kararın, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından seçilen ticari test kurumları tarafından sağlanan testlerle birlikte kendi değerlendirme prosedürleriyle toplanan ve okul

DIGITAL EFFECTIVE SCHOOL SELF-ASSESSMENT FOR SUSTAINABLE SCHOOL IMPROVEMENT
2022-1-TR01-KA220-SCH-000087735

tarafından sağlanan verilere dayandığını anlamak önemlidir. Daha sonraki testler, öğrenci kapasitelerinin daha tarafsız bir şekilde değerlendirilmesini garanti etmelidir. Ortaöğretimde en çok tercih edilen yol (okul açısından) için ebeveynlere, öğrenci değerlendirme prosedürlerinin bu karışımı bir tavsiye olarak entegre edilmiştir. Ebeveynler bu tavsiyeye göre hareket edebilir veya etmeyebilir.

Ortaöğretimin sonunda öğrenci, uzman öğretmenlerden oluşan kurullarla işbirliği içinde ve Milli Eğitim Bakanlığı denetiminde, CITO Ajansı tarafından geliştirilen ulusal bir sınava katılacaktır. Ancak bu sınav, nihai sonucun yalnızca yarısını belirleyecektir. Diğer yarısı, okul tarafından tasarlanan ve uygulanan bir prosedür olan okul sınavıdır. Okulların özerkliği ve dolayısıyla okul müfredatının çeşitliliği göz önüne alındığında, okul sınavları okullar arasında farklılık gösterebilir. Yıllar boyunca okul sınavlarının geçerliliği ve güvenilirliği birçok platformda tartışıldı (Scheerens ve diğerleri, 2019). Ortaöğretimin sonunda yapılan ulusal sınav aslında bir öğrencinin okul kariyerinde karşılaşacağı tek merkezi sınavdır.

Okulların büyüklüğü, genellikle bir okulun hizmet verdiği hizmet alanına bağlı olarak değişir. İlköğretimde çok küçük okullar görüyoruz (bazen 50'den az öğrenci, genellikle kırsal alanlarda). Ancak 600'den fazla öğrencisi olan ilkokullar da vardır. Ortaöğretimde yaklaşık 120 öğrencili okullar ve 1000'den fazla öğrencili okullar görüyoruz.

Okul yönetim kurullarının boyutu da değişebilir. 10 okul yönetim kurulundan 4'ü sadece bir okulu yönetirken, diğerleri otuz veya daha fazla okula hizmet verebilmektedir. Gerekli olmayan okul yönetim kurulları bir şehir, il veya bölgede faaliyet göstermektedir.

Daha büyük okul yönetim kurullarından bazılarının özel bir kalite yönetim görevlisi olabilirken, diğerleri (özellikle küçük olanlar), değerlendirme konularını ele alırken okul liderlerinin ve öğretmenlerin profesyonel kalitesini geliştirmek zorundadır.

1.3. Hollanda'daki Eğitim Müfettişliği'nin Rolü

Eğitim Müfettişliği bağımsız bir kurumdur ve Eğitim, Kültür ve Bilim Bakanlığının bir parçası değildir. Bakanlık tarafından görevlendirilen eğitimin kalitesini izler. Yasaya göre müfettişliğin misyonu 'daha iyi eğitim için etkili denetim'dir. Öğrencilerin ve öğrencilerin çıkarları denetimin merkezinde yer alır. Öğrencilerin yeterli kalitede eğitim alma hakları vardır ve bir okuldaki eğitimin düzenli olduğuna güvenebilmelidirler. (Wet op het Onderwijstoezicht, 2002)

Eğitim müfettişliği, değerlendirmelere, deneyimlere, araştırmalara ve güncel gelişmelere dayalı olarak bir denetim çerçevesi oluşturmuştur. Denetim çerçevesi, eğitim denetiminin nasıl organize edildiğini açıklar. Müfettişliğin karar verdiği kriterleri içerir, müfettişlerin çalışma yöntemlerini değerlendirir ve açıklar. İlgili yasa ve yönetmelikler ile sektördeki gelişmeler baz alınarak her sektör (ilk, orta, yüksek öğretim) için özel bir çerçeve oluşturulmuştur.

Eğitim kalitesinin denetimi üç düzeye odaklanır: sistem, kurullar ve okullar. Eğitim Müfettişliğinin çalışma şekline ilişkin daha ayrıntılı bir genel bakış Ek 1’de bulunabilir.

1.3.1 Eğitim Sisteminin İzlenmesi

Kurulların ve okullarının faaliyet gösterdiği bağlama eğitim sistemi denir. Sistem denetimi toplumun eğitimdeki çıkarına, yani kamu yararına dayanmaktadır. Bir müfettiş olarak müfettişlik millî eğitimin nasıl geliştiğini bilmeli ve yolunda gitmeyen bir şeyler varsa toplumu bilgilendirmelidir. Müfettişlik sistemi inceler ve uygun veya gerekli olduğunda müdahale edilmesini tavsiye eder. Müfettişlik her yıl Eğitim, Kültür ve Bilim Bakanlığı tarafından yaptırılan ‘Eğitimin Durumu’ raporunu yayımlar. Bu, eğitim sisteminin temel işlevlerinin ve koşullarının durumunu tanımlar. Rapor, Teftiş Kurulunun internet sitesinde kamuoyuna duyurulur. Bu raporun ana sonucu, ulusal gazetelerde manşetlere çıkmakta ve her zaman ulusal politikacıların dikkatini çekmektedir.

1.3.2. Kurul Tarafından Denetim

Okul yönetim kurulları, okullarındaki eğitimin yeterli kalitede olmasını ve mali yönetimin düzenli olmasını sağlamaktan sorumludur. Kurullar, Müfettişlik tarafından amaçları hakkında düşünmeye ve yıllık olarak rapor vermeye teşvik edilir. Müfettişlik her dört yılda bir, kurulların okullardaki eğitimin kalitesi, mali yönetim ve yönetim kurulunun bunu nasıl yönettiği konusunda içgörü sahibi olup olmadığını inceler. Müfettişler, diğerlerinin yanı sıra okulun katılım konseyi, öğrenci konseyi ve iç denetim birimleriyle konuşur. Ayrıca okullarda sınıf ziyaretleri, öğrenci, veli ve okul liderleri ile tartışmalar yapılması gibi faaliyetler yürütülmektedir. Araştırma, kriter (standart) başına ve tüm kalite alanı düzeyinde bir yargıya veya değerlendirmeye yol açar. Tespitler ve değerlendirmeler de dahil olmak üzere soruşturma raporu, Müfettişliğin internet sitesinde kamuoyuna duyurulmaktadır.

İzleme denetimi, yönetimin kalitesine ve görülen eksikliklere göre belirlenir. Müfettişlik, yıllık raporları güvenilir ve geçerli bulursa denetimi yoğunlaştırmayı veya daha az yoğun hale getirmeyi seçebilir. Kurul veya müfettişlik tarafından izleme denetimi yapılabilir. Ayrıca, okul dışından gelen sinyaller veya önemli mali rakamlar gibi belirli bilgilere dayanarak gerekli görüldüğü takdirde müfettişlik tarafından bir ara soruşturma yürütülebilir. Bir kurulun okulların kalitesi (kısımları) üzerindeki kontrolünü garanti edememesi durumunda, Müfettişlik bir ara soruşturma (kısımları) yürütür.

1.3.3. Bireysel Okullarda Denetim

Yönetim kurulu, okul liderlerinin okulda kaliteyi yönetme sorumluluklarını şekillendirdiği okullardaki eğitim kalitesinin denetlenmesinden sorumludur. Okul liderleri, okul ekipleriyle işbirliği içinde her dört yılda bir kanunun gerektirdiği şekilde bir okul planı geliştirir. Bir okul planı, bir SWOT (Güçlü, Zayıf Yönler, Fırsatlar ve Tehditler) analizine (okul tarafından gerçekleştirilir) dayalıdır ve okulun önümüzdeki dört yıl içinde hangi iyileştirmeleri gerçekleştirmeyi amaçladığını açıklar. (OCW, 2019). Bu okul planlarının aşağıdaki sorunları ele alması gerekir:

- Okulun Eğitim Politikası
  - Her okul kendi hedeflerini belirler ve ülkenin kanunları çerçevesinde ve okul yönetim kurulu tarafından sağlanan yönergeler dahilinde kendi öğretim metodolojisini seçebilir. Ulusal çerçeve yasalar, müfredatın maksimum %70'ini tanımlar. Kalan %30'luk kısım ise okulun kararıdır. Bu, bir okulun müfredatını kendi hizmet alanındaki öğrencilerin ihtiyaçlarına göre özelleştirmesine olanak tanır.
- Okulun Personel Politikası
  - Öğretim elemanları okul yönetimi tarafından seçilir. Bu yönetim, aynı zamanda okulda yeterli bir mesleki kalitenin sağlanmasından da sorumludur. Seçilen bir öğretmenle sözleşme yapmak okul yönetim kurulunun sorumluluğundadır.
- Kalite Güvencesi
  - Her okul, okul gelişimi için bilgi üreten sistematik bir prosedür tasarlamalı ve uygulamalıdır. Öğrenci izleme bu prosedürün merkezinde yer alır.
- Dış Sponsor Politikası
  - Okulların, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından sağlanan mali destek dışında ek fon aramasına ve bulmasına izin verilir. Bir kısıtlama vardır: Bu destek ebeveynler tarafından sağlanamaz. Bir okulun velilerden isteyebileceği mali desteğin yasal bir sınırı vardır. Bu sınır, ebeveyn konseyi ve destekçileri ile bağlantılı dernekleri kapsayacak şekilde genişletilir.

Her okul tarafından kalitenin değerlendirilmesi, kurulun kendisinin yürüttüğü ve kurulun sorumlu olduğu bir değerlendirmeye ek olarak yapılır. Kurul riskleri belirlediğinde, müfettişlik heyeti (risklerin niteliğine bağlı olarak) okulda kapsamlı bir soruşturma yürütülmesine karar verebilir. Bu, kurul düzeyinde dört yıllık anketin hem içinde hem de dışında gerçekleşebilir.

Bir okul son değerlendirmeyi alabilir: “Çok zayıf”, “Yetersiz”, “Yeterli” (temel kalite) veya “İyi” derecelendirmesi.² İkincisi sadece kurulun talebi üzerine yapılır. Kararlar ve/veya değerlendirmeler, Teftiş Kurulunun web sitesi aracılığıyla halka duyurulur. <https://www.onderwijsinspectie.nl/>

² Son zamanlarda etkili olan Millî Eğitim Şurası, yukarıda belirtilen dört kategoride artık ayırım yapılmamasını tavsiye etti. Bir okul yasal yükümlülüklerine ya uymalı ya da uymamalıdır. (Onderwijsraad, 2022)

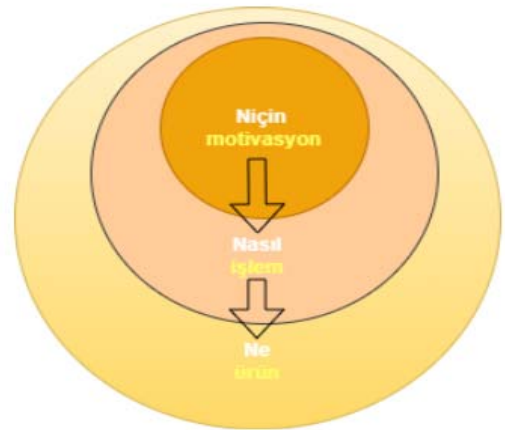

Bir okulun denetim raporlarını ve kalite durumunu herkesin kullanımına açık hale getirmek, Hollanda eğitim sistemindeki şeffaf kültürün bir parçasıdır. Yasa koyucu, denetim raporlarının ifşa edilmesinin, diğer şeylerin yanı sıra, velilerin ve öğrencilerin sorumlu bir okul seçimi yapmalarına veya gerekirse okul yönetim kuruluna yönelik inisiyatif almalarına olanak tanınmasının çok önemli olduğunu düşünmektedir. Kurullarda olduğu gibi okullarda da eksiklikler ve ‘Çok zayıf’ veya ‘Yetersiz’ yargısı durumunda izleme denetimi mümkündür. Kurullarda olduğu gibi, izleme denetiminin yoğunluğu, kurulun kendi denetiminin kalitesine bağlıdır. Yönetim kurulu, öncelikle iyileştirme için etkili önlemlerin uygulanmasından sorumludur.

1.4. Hollanda Okullarında Kalite Değerlendirme Metodolojisi

Yıllar boyunca okullar, kalitesinin rutin bir değerlendirme yöntemini uygulamayı öğrendiler. Ama hepsi dört yıllık okul planının kalitesine bağlıdır. Bir plan sadece okulun hedeflerini tanımlamamalıdır. Aynı zamanda bu hırsların ne ölçüde yavaş yavaş gerçeğe dönüştüğünü görmeye yardımcı olacak göstergeler konusunda net olunmalıdır. Ölçülebilir göstergeleri olmayan bir okul planı, iyileştirme çabaları için esasen yararsızdır.

Okullardaki değerlendirme tasarımı sözde ‘Altın Çember’ tarafından bilgilendirilir (Simon Sinek, 2011). Üç soru ‘Neden’, ‘Nasıl’ ve ‘Ne’, okulların değerlendirme süreçlerini ve prosedürlerini yönetmelerine yardımcı olan bir yapı sağlar. Her şeyden önce model, tüm katılımcılar okul gelişimi için veri toplamanın ve yorumlamanın neden önemli olduğunu anlamıyorsa bir değerlendirme süreci veya prosedürü dayatmanın mantıklı olmadığını açıkça ortaya koymaktadır. “Neden” sorusunun yanıtı, okul yönetim kurulu veya okul liderliği tarafından verilmemeli, okul profesyonelleri arasındaki ciddi bir tartışmanın sonucu olmalıdır. Biraz zaman alabilir ama sonunda sonuç organizasyonda şeffaflığı garanti edecektir. “Neden” sorusu üzerinde fikir birliği olmadan, değerlendirme sürecinin sonuçları taraflı olabilir ve bu nedenle anlamsız kalabilir.

Kuruluştaki fikir birliği göz önüne alındığında, odak noktası birlikte ‘nasıl’ çalışılacaktır. Fikir, öğretmenlerin ve okul liderlerinin verileri toplaması, verileri analiz etmesi, verileri yorumlaması ve verilere dayalı olarak bu sürecin ürettiği bilgileri değerlendirmesidir. Bir sonraki adım, okulun tutkularının gereksinimlerini karşılamak için gerekli stratejileri geliştirmek için bu sürecin sonuçlarını kullanmaktır. Buradaki risk, analizin sığ olmasıdır. Öğretmenler genellikle önlerindeki kanıtlar üzerinde düşünmeye zaman ayırmadan harekete geçerler. Sezgi ve deneyim, eldeki sorunun gerçekten anlaşılmasından ziyade bir müdahale seçimine rehberlik eder. (Kahneman & Frederick, 2005).

DIGITAL EFFECTIVE SCHOOL SELF-ASSESSMENT FOR SUSTAINABLE SCHOOL IMPROVEMENT
2022-1-TR01-KA220-SCH-000087735

Analiz aşamasında sorular şunlardır: “Öğrenci puanlarının anlamı nedir? Öğretmenler olarak gözlemlediğimiz sorunlar nelerdir? Öğrencilerimizin öğrenme süreci hakkında ne biliyoruz? Önerilen hangi müdahale etkili olabilir ve bunu nasıl bilebiliriz?”. Bu aşama, veriye dayalı çalışmada çok önemli bir unsurdur. (Marsh, 2012; Grabarek & Kallemeyn, 2020)

Yukarıda özetlenen prosedür, iyi bilinen Deming Döngüsü’ne dayanmaktadır: Planla-Uygula-Kontrol Et-Önlem Al (PDCA). Okulların böyle bir prosedürü uygulaması zorunludur ve bu nedenle, müfettişliğin okulu ziyaret etmesi durumunda kontrol edeceği okul organizasyonunun en önemli yönlerinden birisi olacaktır.

Verilere dayalı okul gelişimi beş faktöre dayanmaktadır:

1. Tüm öğretmenler, güvenilir ve doğrulanmış verilerin kullanımının katma değerini anlamalıdır. Veri bilgisine dayalı çalışmanın mesleki faaliyetleri için de yararlı olabileceği fikrine güvenmeleri gerekir. Öğrenci sonuçlarının bize sadece öğrenci hakkında değil, aynı zamanda öğrenme ve öğretim hakkında da bir şeyler söylediğini öğrenmeye istekli olmalıdırlar. Bu faktör, bir okuldaki mesleki kültürle ilgilidir. Bu kültür, korku tarafından yönlendiriliyorsa, veri odaklı çalışma bir tehdit olarak deneyimlenebilir.
2. Öğretmenler arasındaki işbirliği daha iyi bir başarı şansı yaratır. Bir okulda profesyonel bir öğrenme topluluğunu teşvik etmek öğretim faaliyetinin niteliğinin gelişimine yardımcı olabilir. (Dathrow ve Hubbard, 2016; Hoogland ve diğerleri, 2016)
3. Okul liderinin konumu ve rolü çok önemlidir. Okul lideri, kısa vadeli ve uzun vadeli hedefleri sürekli olarak izlemelidir.
4. Dijital veri sistemlerinin kullanılması, sürecin yönetilmesini kolaylaştıracaktır.
5. Okulun yaptıklarından; okul yönetim kuruluna, velilere ve (sonunda) Müfettişliğe karşı sorumlu kılınması, okulu verilere dayalı bir yaklaşım uygulamaya teşvik edecektir.

Son olarak ‘ne’ sorusunun yanıtı; Bizi bir okulun hangi verileri kullanabileceği konusuna getiriyor. Genel olarak Hollanda okulları öğrenci puanlarını kaydeder. Bu puanlar, kalem ve kağıt testlerinin, dijital testlerin, portföylerin vb. sonucu olabilir. Dijital testlerin uygulanması, Covid pandemisi sırasında okulların kapalı olduğu dönemde arttı. Ancak, öğrenci ve öğretmen davranışının sistematik gözlemleri, diğer okullar tarafından yapılan denetimler, veliler ve öğrenciler arasında yapılan anketler de bir o kadar önemlidir.

Özellikle okul lideri ve meslektaşları tarafından yapılan sistematik sınıf gözlemleri, öğrenci puanlarının bize ne söylediğini daha iyi anlamamıza yardımcı olabilir. Ancak velilerin ve öğrencilerin görüşleri de faydalı olacaktır. Onlar önemli paydaşlardır. Bu nedenle müfettişlik bir okulu ziyaret ettiğinde her zaman veliler ve öğrencilerle görüşmek ister.

Çoğu Hollanda okulu, dijital veri toplama sistemlerinden yararlanır. Piyasada çok çeşitli ürünler bulunmaktadır (Parnasyss, KanVas, Ultimview, Magister, Vensters). Tüm bu sistemler sadece öğrenci

puanlarını kaydetmez. Ancak sınıf gözlem verilerini, öğretmen günlüklerini, öğrenci varlığını, velilerin ve öğrencilerin incelemelerini vb. kaydeden uzantılara sahiptir.

Kurullar ve okullar, okul liderliği ve öğretmenler dışında bu sistemlere kimlerin erişebileceğine karar verir: öğrenciler, veliler veya diğer ilgili taraflar. Ancak bu sistemlerin

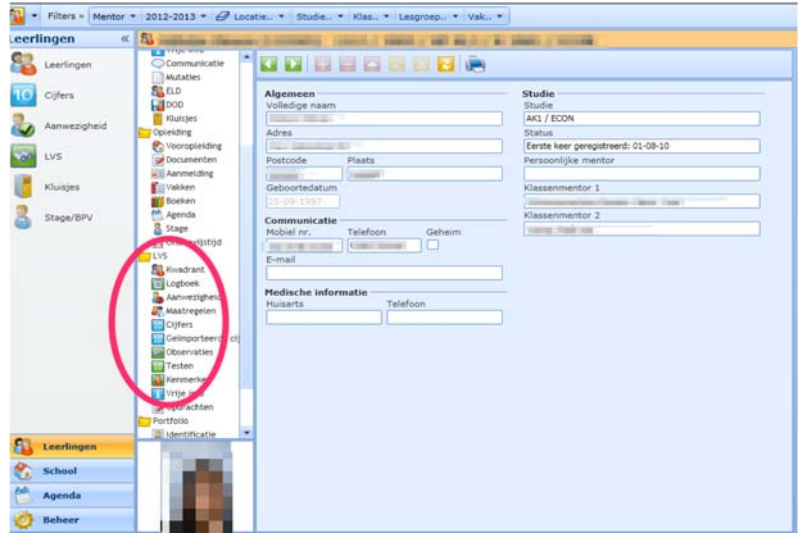
mevcudiyeti ve kullanımı, okulların bir dijital değerlendirme politikası olduğu anlamına gelmez. Yüksek öğretimde bile böyle bir politika nadirdir (Peet, 2016).

1.5. Veri Ekipleri

Yakın tarihli bir gelişme, okullarda veriye dayalı karar vermenin kalitesini iyileştirmeye yönelik bir çabadır. Araştırma metodolojisinin daha iyi kullanılmasını içerir ve hem Hollanda’da hem de başka yerlerde test edilmiştir. (Schildkamp ve diğerleri, 2014; Schildkamp ve diğerleri, 2019). Sürecin kendisi, PDCA Döngüsünün daha ayrıntılı bir uygulamasıdır.

Bu prosedürde okul sözde bir veri ekibi kurar. Bu ekipte okul lideri, iki veya üç öğretmen ile (varsa) bir kalite yönetim yetkilisi veya veri uzmanı bulunur. Burada gördüğümüz gibi, şu anda geliştirilen prosedür yalnızca daha büyük okul sistemlerinde, özellikle ortaöğretimde uygulanabilir olacaktır.

Lai ve Schildkamp (2013), veri ekibi müdahalesinin sekiz adımını şu şekilde sunar:

DIGITAL EFFECTIVE SCHOOL SELF-ASSESSMENT FOR SUSTAINABLE SCHOOL IMPROVEMENT
2022-1-TR01-KA220-SCH-000087735

1. *Sorun tanımı*: Ekip, çabalarını hangi eğitim sorununa ve hedeflerine odaklamak istediğine karar verir. Örneğin, veri ekibi sınıf tekrarına odaklanmaya karar verirse, bu adımda ekibin yapması gereken ilk şey, sınıf tekrarına ilişkin veri toplamaktır. (Örneğin, okulun her sınıfında kaç tane sınıf tekrarlayıcısı var?).

2. *Hipotezlerin formüle edilmesi*: Ekip, hipotezler geliştirir (örneğin, sınıf tekrarına neden olan şeyler hakkında).

3. *Veri toplama*: Ekip, hipotezleri test etmek için veri toplar. Birkaç tür veri toplanabilir (örneğin değerlendirme verileri, denetim raporları ve inceleme sonuçları), hem nicel hem de nitel veriler.

4. *Veri kalitesi kontrolü*: Toplanan veriler geçerli ve güvenilir mi?

5. *Veri analizi*: Veri analizi (örn. özetleme, hesaplama, karşılaştırma): bu, basit veri analizlerinin (örn. tanımlayıcı analizler, görüşme verilerini özetleme) yanı sıra daha karmaşık analizler (örneğin, korelasyon ve regresyon analizleri) içerebilir.

6. *Yorum ve sonuç*: Hipotezlerin yanlış olduğu ortaya çıkarsa, yeni hipotezlerin test edilmesi gerekir. Veri ekibinin ek veriler toplaması gerekir (2. adıma geri dön).

Hipotezler doğruysa, ekip toplanan verilere dayanarak sonuçlar çıkarır.

7. *İyileştirme önlemlerinin uygulanması*: Ekip, sorunu çözmek için gerekli önlemleri ve bu önlemlerle birlikte gelen hedefleri açıklar. Ekip, ekip üyelerini eylemlerin uygulanmasından sorumlu kılar ve eylemlerin uygulanması için hangi kaynakların mevcut olduğunu belirler. Veri ekibi ayrıca eylemlerin uygulanmasını izlemenin yollarını düşünür, son tarihleri belirler ve uygulanan eylemlerin etkinliğini oluşturmak için hangi verilere ihtiyaç duyulduğunu saptar.

8. *Değerlendirme*: Eylemler etkili mi? Hedeflere ulaşıldı mı? Sorunlar çözüldü mü?, Ekipler memnun mu? Eylemleri değerlendirmek için yeni verilerin toplanması gerekir. Bu süreç, öncelikler karşılanana ve hedeflere ulaşılan kadar devam eder. Bu durumda takım, yeni bir problem üzerinde çalışmak için 1. adıma geri dönebilir.

Bu prosedürde çok önemli bir unsur, veri ekibinin parçası olmayan iş arkadaşları için sürekli bilgi akışı içerisinde olmasıdır. Bu meslektaşlar için sürprizler olmamalı çünkü hepsi 7. adımda (uygulama) yer alacaktır. Ancak meslektaşların yararı, sonunda güvenilir ve doğrulanmış veriler temelinde çalışacaklarını bilmeleridir.

1.6. Değerlendirme Sonuçlarının Raporlanması

Hollanda sisteminde kilit nokta, okulların hedeflerinin ne olduğunu ve bunun kalite yönetimi ve okul gelişimini nasıl etkilediğini açıkladığı belge olan okul planıdır. Okullar izler ve okul yönetim kuruluna rapor verir. Okullar ayrıca raporlarını web sitelerinde yayınlar ve tüm paydaşların kullanımına sunarlar. Okul yönetim kurulu her yıl müfettişliği bilgilendirir. Bu rapor, müfettişlik tarafından sorgulanmaya, bir görüşmeye, çağrıya veya (eğer müfettişlik raporun geçerliliği ve güvenilirliğinden şüphe ediyorsa) müfettişlik tarafından derinlemesine bir soruşturmaya yol açabilir. Sonunda bir müfettişlik müdahalesinin sonuçları, Teftiş kurulunun bütün Hollanda okullarına ilişkin müfettişlik raporlarının bulunabileceği web sitesinde yayınlanacaktır.

Bu şekilde, çocukları için istedikleri okul hakkında bilinçli bir karar vermek isteyen tüm ebeveynler, Hollanda'daki her okulla ilgili tüm bilgilere erişebilir.

1.7. Uygulayıcıların Görüşü

Hollanda müfettişliği kendisini eleştirel bir dost olarak konumlandırmaktadır. İyileştirmeyi teşvik etmeyi istemekte olup, yetersiz sonuçlar nedeniyle bir okul veya okul yönetimini cezalandırmak istememektedir. Örneğin, bir müfettiş her zaman öğrenci nüfusunun sosyo-ekonomik arka planını göz önünde bulunduracaktır, çünkü orta sınıf öğrencileri, alt sosyo-ekonomik durumdaki (SES) bir çevrede yaşayan öğrencilere kıyasla olumlu öğrenci sonuçları açısından daha faydalı bir ortamda yaşamaktadır. Bu pozisyona rağmen, müfettişlik eleştirel bir duruşa sahip olacaktır, okulun veya okul yönetim kurulunun isteyerek veya istemeyerek gerçeğin üzerini örtmeye çalıştığını hissettiğinde gerekirse verileri ve analizleri sorgular.

Bu nedenle öğretmenler, bir denetim heyetinin ziyareti duyurulduğu zaman genellikle stresli hissederler. Bunun ne ölçüde geçerli olduğu genellikle okulun mesleki kültürüyle ilgilidir. Bir okul liderinin veya meslektaşının devam eden bir okul geliştirme sürecinin parçası olarak ders gözlemleri yapmasının yaygın olduğu bir okulda öğretmenler, dışarıdan birinin geri bildirimleriyle kendilerini rahat hissederler. Öğretmenlerin çoğu zaman kendi sınıflarında tek başlarına çalıştıkları bir okulda, sınıfta bir müfettişle karşı karşıya gelmesi çatışma olarak deneyimlenebilir.

Önemli gibi görünen bir diğer faktör ise, değerlendirme prosedürünün okul planında sunulduğu şekilde uygulanma biçimidir: titizlikle mi yoksa değil mi. Eğer titizlikle uygulanıyorsa, bir müfettişin aradığı tüm bilgiler okulda mevcut olacaktır. Hiçbir sürpriz olmayacaktır.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

DIGITAL EFFECTIVE SCHOOL SELF-ASSESSMENT FOR SUSTAINABLE SCHOOL IMPROVEMENT
2022-1-TR01-KA220-SCH-000087735

Değilse, bir müfettiş tarafından yapılacak bir değerlendirme ziyareti, okul personelini bu bilgileri zamanında hazırlamak için çok çalışmaya zorlayabilir ve bu nedenle gereksiz stres yaratabilir. (Visser, 2015).

Okullarda kalite değerlendirmesi elbette gereklidir. Ve etkili bir dış denetim, okulların doğru yolda kalmasına yardımcı olabilir. Ancak, sonunda, bir değerlendirme stratejisinin (dijital ya da değil) başarılı olup olmayacağına karar verecek olan donanım veya yazılım değil, insan faktörü yani "wetware" olacaktır.

2. Yakından Eğitim Müfettişliği

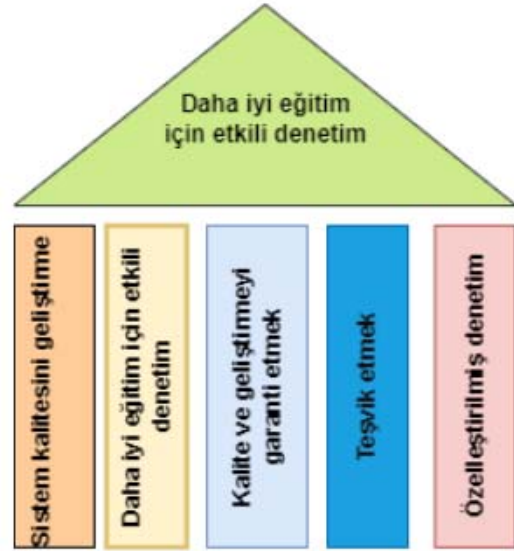
2.1. Müfettişliğin Görevi

Hollandalılar için Eğitim Müfettişliğinin görevi, okulların ve eğitim kurumlarının kanunla belirlenen düzenlemelere ve diğer belirli (yerel veya başka türlü) düzenlemelere uygunluğunu denetlemektir. Eğitimin gelişimini ve kalitesini teşvik etme görevine ve mali yasallığı, verimliliği ve sürekliliği değerlendirme ve teşvik etme görevine sahip olan Eğitim Denetleme Yasası'nın (WOT) 3. Maddesinin ilk paragrafı, diğer hususların yanı sıra, Teftiş Kurulunun eğitim yasalarına ve yönetmeliklerine uyumu izlediğini belirtir.

Denetimin dört ayağı şunlardır:

1. Denetim, okul yönetim kurulu'nun sorumluluğu ile tutarlı olacaktır.
2. Müfettişlik, yasalara uyumu garanti eder ve kurulun kendi emellerini ve okulları/programları teşvik eder.
3. Tüm okul yönetim kurulları dört yılda bir incelenecektir ve o kurulun tüm okulları veya programları dört yılda bir farklı şekillerde ziyaret edilir.
4. Takip denetimi, kalitenin sağlanması için kurul tarafından alınan önlemlerin denetim kurulu tarafından değerlendirilmesine bağlıdır.

Bu okulların personeli ve yönetim kurulu tarafından yapılan okul değerlendirmeleri, müfettişlik kurulunun bulgularını tamamlayıcı nitelikte olmalıdır. Okul tarafından hazırlanan okul değerlendirmelerinden herhangi bir işaret veya bulgu yoksa ve eğer öğrenci çıktıları ve okulun kalitesi de uygunsa, o zaman müfettişlik okulda soruşturma yapmaya gerek duymaz. Bir okul yönetim kurulunun, okullarında işlerin nasıl gittiğini bilmesi beklenir. Kendi okullarının kalitesini müfettişliğe sormak zorunda kalmamalıdır. Bir okul iyi bir okul değerlendirmesi yaparsa, bu genellikle eğitim müfettişliğinin bulgularıyla da uyumlu olacaktır.

Müfettişliğin varsayımı, iç denetimin, yönetim kurullarının eğitimden sorumlu olmasıyla uyumlu olduğudur. Müfettişlik, okul yönetim kurullarının ve okulların temel kalitesini izler. Daha iyi eğitimi teşvik etmeyi amaçlar. Dış denetimin yoğunluğunu, her bir yönetim kurulu için orantılı olarak belirler

ve okul yönetim kurulu ile okullarının örgütsel özelliklerini ve bağlamla ilgili koşulları göz önünde bulundurur.

Okulları ve yönetim kurullarını denetlerken, çeşitli koşullar ve durumlar göz önünde bulundurulur. Denetim, mümkün olduğunca etkili olacak şekilde orantılı ve özelleştirilmiştir. Müfettişlik, denetimin idari yükünü sınırlamaya çalışır. Temel kalite esastır. Bu nedenle denetim, yönetimin bunu başarma konusundaki etkinliğine odaklanır. Eğer okul yönetim kurulu, okulları için temel kalite seviyesine ulaşmayı başırırsa, denetim daha az yoğun olur ve kalite geliştirme ve iyileştirmeye odaklanır. Temel kaliteye ulaşamıyorsa denetim yoğunlaştırılır. Yönetim kurulu ve okullarının gelişimi ve performansı yıllık olarak izlenir.

2.2. Araştırma Çerçevesi ve Önlemler

İlk, özel ve ortaöğretim eğitim müfettişliğinin araştırma çerçevesi, eğitim denetimini düzenler ve her yıl yeniden düzenlenir. Mevcut çerçeve 1 Ağustos 2022'den itibaren geçerlidir.

Müfettişlik, kararını 6 Güvenilirlik Koşuluna dayandırır:

1. Yurtaşlık eğitimi ile ilgili eğitimin içeriği
2. Ekstra desteğe ihtiyaç duyan öğrenciler ve bunun için olanaklar
3. Öğrencilerin genel gelişimine ilişkin içgörü
4. Eğitimin yapısı: etkili öğretim süresi
5. Eğitimin içeriği: temel hedefler ve referans seviyeler
6. Yönetimin işlevleri ile bunların denetimi arasındaki ayırım. Yönetişim tasarımı ve yönetim yapısı.

Kurulların, okul yönetiminin ve iç denetimin işlevleri açıkça tanımlanmalıdır.

Boşluk giderilmeli

Müfettişlik ayrıca diğer 9 kalite boyutunu da araştırır. Bunlar:

1. Eğitim kalitesinin izlenmesi ve iyileştirilmesi
2. Personel politikası: oluşumu
3. Personel politikası: öğretmenlerin yeterlilikleri
4. Okul güvenliği
5. Finansal stratejiler ve uzun vadeli bütçe tahminleri
6. Barınma beklentileri ve çocuk bakım kurumlarıyla işbirliği
7. Gönüllü ebeveyn katkısı (miktar ve politika)
8. Erken ve okul öncesi bakım anlaşmalarının uygulanma yöntemi ve dezavantajlı öğrencilerle ilgili yerel politikalar hakkında istişare
9. Okullara Katılım Yasasının uygulanması (her okulda öğretmenlerin ve velilerin temsil edildiği bir Ortak Katılım Konseyi olmalıdır).

Denetimin amacı, eğitimin kalitesini izlemek ve teşvik etmektir. Müfettişliğin; bu amaca ulaşmak için denetim soruşturmaları yapmak, okul kurullarına ve okullara geri bildirimde bulunmak ve gerekirse yaptırım önlemleri uygulamak gibi çeşitli araçları vardır.

Eğitim sonuçlarını değerlendirmek için müfettişlik tarafından kullanılan hesaplama modeli, okul sınav sonuçlarının yanı sıra (ortaöğretimde) merkezi sınav sonuçları ve kalıcılık istatistikleri gibi çeşitli göstergelere dayanmaktadır. Model, bireysel öğrencilerin puanlarını değil, aynı zamanda tüm okulun genel puanlarını da dikkate alır. Bu verileri bölgedeki diğer okullarla karşılaştırır.

Müfettişlik eğitim sonuçlarındaki riskleri gözlemlerse, çeşitli nedenleri analiz eder. Örneğin, eğitim programının belirlenen gereksinimleri karşılamaması veya personel kalitesinde eksiklik olabilir. Böyle bir durumda, müfettişlik kaliteyi iyileştirmek için neyin gerekli olduğunu görmek için okul yönetim kurulu ile görüşecektir.

Müfettişlik eğitim sonuçlarını yetersiz olarak değerlendirirse, bu, daha sıkı bir denetim rejimi ile sonuçlanabilir. Bu, okulun eğitim kalitesini artırmak için müfettişlik kurulundan ekstra rehberlik aldığı anlamına gelir. Okul sonuçları iyileştirmekte başarısız olursa, bu sürecin sonunda Eğitim Bakanına öğretim iznini geri çekmesi veya okula verilen mali desteği sona erdirmesi tavsiyesine yol açabilir.

2.3. Ortaöğretimde Araştırma Çerçevesi ve Okul Öz Değerlendirmesi

Eğitim Müfettişliğinin belirlediği çerçeve ilköğretimde olduğu gibi ortaöğretimde de kullanılmaktadır. Okul yönetim kurulu iç değerlendirmeden ve hesap verebilirlikten sorumludur. Okullar bu amaçla çeşitli veriler toplar, analiz eder ve yorumlar:

Öğrenci değerlendirme

Okullar, öğrencilerin ne kadar iyi performans gösterdiğini ve nerede iyileştirme yapılması gerektiğini belirlemek için değerlendirmeler kullanır. Bu, örneğin testler, sınavlar, anketler veya portfolyolar aracılığıyla yapılabilir.

Öğretmen değerlendirme

Okullar, öğretmenlerin ne kadar iyi performans gösterdiğini düzenli olarak değerlendirir. Bu, öğretim yöntemlerine, bilgi ve becerilerine ve öğrencileri ne ölçüde motive edebileceklerine bakmayı içerir. Bunların yanı sıra akran değerlendirmeleri, sınıf ziyaretleri ve öğrencilerden gelen geri bildirimler yoluyla yapılır.

Müfredat değerlendirme

Okullar ayrıca sundukları müfredatı da değerlendirir. Bu, öğrencilere doğru derslerin verilip verilmediğinin ve derslerin ileri eğitim veya işgücü piyasasına uygun olup olmadığının kontrol edilmesini içerir.

Altyapı değerlendirme

Bir okul, öğrencilerin ve öğretmenlerin kullanabileceği sınıflar, mobilya ve ekipman gibi altyapıyı düzenli olarak değerlendirir.

Okulların dışarıdan değerlendirilmesi beklenmektedir. Örneğin, eğitim müfettişliği tarafından yapılan bir denetim ziyareti yoluyla, akreditasyon çalışmaları veya karşılaştırılabilir okullarla kıyaslama çalışmaları yoluyla gerçekleştirilebilir.

2.4. Yönetim Kurulu Tarafından Kalite Öz-Değerlendirmesi

Kalite Kontrol, Kalite Güvencesi ve amaç kalite alanı, eğitimin kalitesi için sorumluluk alanı ve sağlıklı bir organizasyon ve kalite kültürü sağlayan iyi yönetişimin önemini vurgular. Bu, öğrencilerin gelişebilecekleri güvenli bir öğrenme ortamına yol açar. Ayrıca süreklilik ve verimlilik de dahil olmak üzere finansal yönetim bunun ayrılmaz bir parçasıdır. Yönetim kurulu, kalite döngüsünü düzenli tutmak için döngüsel bir sürece göre çalışmalıdır. Bu, kurulun temel kaliteyi garanti etmesini, eğitimi iyileştirmesini ve mali yönetimi oluşturmasını sağlar. Bu şekilde kurul, eğitim sisteminin temel işlevlerine katkıda bulunur. Ayrıca, gelişim odaklı bir kalite kültürü, politikanın sürekli iyileştirilmesini ve ayarlanmasını teşvik eder.

Denetim bulguları bir rapora kaydedilir ve denetimin internet sitesinde yayınlanır.
<https://toezichtresultaten.onderwijsinspectie.nl/>

2.5. Araştırma Alanları

Müfettişliğin araştırma alanları okullar tarafından değerlendirilmekte ve müfettişlik tarafından 4 ana konu üzerinden değerlendirilmektedir. Okullar bu konuları kendi öz değerlendirmeleri için kullanırlar.

EĞİTİM SÜRECİ

ES 1 Kurs programı; öğrencileri topluma ve ileri eğitime hazırlamak

ES 2 Geliştirme ve rehberlik; okul, öğrencilerin gelişimini izler ve uygun rehberlik ile gerekirse ekstra destek sağlar.

ES 3 Öğretmenlerin pedagojik-didaktik eylemleri öğrencilerin öğrenmesini ve gelişmesini sağlamalıdır.

ES 4 Öğretim süresi; öğrencilere ders programını tanımaları için yeterli zaman verilir.

ES 4 Tamamlama; öğrencinin eğitiminin sonlandırılması özenle yapılır.

GÜVENLİK VE OKUL İKLİMİ

Goi 1 Güvenlik; okul, öğrenciler ve öğretmenler için güvenli bir ortam sağlar.

Goi 2 Okul iklimi; okul, sosyal ve toplumsal yeterliliklerin gelişimine katkı sağlayan bir okul iklimine sahiptir.

EĞİTİM SONUÇLARI

ES 1 Sonuçları; okul, öğrencileriyle en azından belirlenen standarda uygun öğrenme sonuçlarına ulaşır.
ES 2 Sosyal ve toplumsal yeterlilikler; öğrenciler sosyal ve toplumsal yeterlilikleri en az ortaöğretimin ve toplumun beklentilerine uygun düzeyde kazanırlar.

Boşluk giderilmeli

YÖNETİŞİM, YÖNETİM, KALİTE GÜVENCESİ VE AMAÇLARI

OKG 1 Vizyon, amaç ve hedefler; okulun ortak bir iyi eğitim vizyonu vardır, bunlara ulaşmak için emelleri, hedefleri ve stratejileri vardır.

OKG 2 Uygulama ve kalite kültürü; okul iyi eğitim için hedefleri gerçekleştirir, kaliteli bir kültürü teşvik eder, iyi kalite için ön koşulları sağlar ve gerekirse geçici ayarlamalar yapar.

OKG 3 Değerlendirme, sorumluluk ve diyalog; okul, hedeflere ulaşp ulaşmadığını sistematik olarak değerlendirir, analiz eder ve ayrıca onları gerekçelendirir/hesaplar. Gerekliğinde okul politikasını ayarlar, iç ve dış paydaşları iyi işleyen bir diyaloga dahil eder.

2.6. Okula Not Verme

Müfettişlik bir okula 4 farklı not verebilir. Bunlar iyi, yeterli, zayıf ve çok zayıftır. Bir okul zayıf veya çok zayıfsa, daha sıkı bir denetim uygulanacak ve bundan sonra okulun yeterli düzeye gelmesi istenecektir.

İyi, tüm standartların minimum gereksinimleri karşıladığını ve SQA2'nin diğer alanlardan en az iki standartla birlikte iyi uygulandığını gösterir. Kurulum yasal gerekliliklere uygundur ve yönetim kurulu düzeyinde mali istikrara sahiptir.

Yeterli, sonuçların, geliştirme ve denetime ilişkin içgörünün, pedagojik-didaktik eylemin ve güvenliğin minimum gereksinimleri karşıladığını gösterir. Bununla birlikte, eğitim sürecinden veya güvenlik ve okul ikliminden bir standart, minimum gereklilikleri karşılamayabilir.

Zayıf, sonuçların, geliştirme ve denetleme içgörüsünün, pedagojik-didaktik eylemin veya güvenliğin minimum gereklilikleri karşılamadığını gösterir. Ayrıca, eğitim sürecinden ve/veya güvenlik ve okul ikliminden iki veya daha fazla standart minimum gereklilikleri karşılamayabilir.

Çok Zayıf, geliştirme ve denetleme ve/veya pedagojik-didaktik eylem ve/veya güvenliğe ilişkin içgörü de minimum gereklilikleri karşılamazken sonuçların minimum gereksinimleri karşılamadığını gösterir.

2.7. Öz Değerlendirme ve Müfettişlik

Bir okul kendi öz değerlendirmesini yaptığında ve tüm raporları ve diğer belgeleri Müfettişliğe sunduğunda, denetim süreci müfettişlik tarafından başlatılır.

Analiz	Analiz, müfettişliğe kalite güvencesi, eğitim kalitesi ve mali yönetimin genel bir resmini verir. Mevcut izleme bilgilerini analiz ederler ve halka açık veya önceden sunulmuş belgeler gibi kuruldun alınan verileri dahil ederler. Bu şekilde müfettişlik, değerlendirme çerçevesine göre okulun ve kurulun kalitesini değerlendirmek için gerekli olan araştırma sorularını formüle edebilir.
Yönetim kurulu ile ilk görüşme	İlk toplantıda yönetim kurulu, müfettişliğe kendi (mali) kalitesi, kalite güvencesi, sonuçları ve gelişmeleri hakkında bir fikir verir ve denetim analizinin bulgularını tartışır. Buna dayanarak, müfettişlik araştırma faaliyetlerini belirler.
Araştırma planı	Araştırma planı, dört yıllık araştırmanın tasarımını ve hesap verebilirliğini içerir. Bu, kurul için dört yıllık amaç, araştırma soruları, tasarımı, içeriği ve yoğunluğu hakkında fikir verir. Müfettişlik, hangi doğrulama faaliyetlerini gerçekleştireceklerini açıklar ve araştırma planını kurul ile önceden görüşür.
Araştırma faaliyetleri yürütmek	Araştırma, okul ve idari düzeydeki doğrulama etkinliklerinden oluşmaktadır. Müfettişlik, diğer paydaşları da (örneğin veliler, belediye) buna dahil edebilir. Yönetim kurulu düzeyinde, müfettişlik her halükarda Ortak Katılım Konseyi (OKK) ve iç denetim ile görüşmeler yapar. Ayrıca kurul ve diğer bölümlerle ek tartışmalar yürütebilir veya kurul düzeyinde başka araştırma faaliyetleri yürütebilir. Ayrıca, okullara yönelik risk araştırmaları da dört yıllık anketin bir parçası olabilir.
Raporlama	Müfettişlik bulgularını ve kararlarını bir taslak rapora kaydeder. Kurul düzeyinde görüş bildirirler ve böylece kurulun kalitesi ve kurulun yönettiği okullar hakkında bir beyanda bulunurlar. Yargılarını ve değerlemelerini rapor eder ve kanıtlarlar: İyi notu hangi alanda geçerlidir? Ve nerelerde geliştirilebilir ve hangi alanlar geliştirilebilir?
Son Görüşme	Son görüşmede, müfettişlik yönetim kurulunu soruşturmanın sonuçları hakkında bilgilendirir ve (gerekirse) iyileştirme ve iyileştirme (onarım görevleri ve araştırmalar) hakkında önerilerde bulunur. Ayrıca yönetim kurulunun iyileştirme planlarını tartışır. Müfettişlik ayrıca araştırmanın nasıl gittiğine dair geri bildirim isteyebilir.
Tamamlama ve izleme denetimi	Nihai toplantıdan sonra müfettişlik nihai raporu kurula gönderir ve raporu kendi web sitesinde yayımlar. Dört yıllık denetimin ardından, gerekirse takip denetimi yapılabilir.

Boşluk fazla

2.8. Öz Değerlendirme ve İyileşme Dönemi

Orantılılık ve özelleştirme, müfettişliğin iyileşme döneminde denetimini nasıl yapılandırıldığını da etkiler. Örneğin, müfettişlik ilerleme görüşmeleri yapabilir veya bir okulda toparlanmanın gerçekleşeceği adımlar hakkında anlaşmalar içeren bir plan hazırlayabilir (veya hazırlatabilir).

Yönetişim ve yönetimin iyi durumda olduğu bir yönetim kurulu ile, müfettişlik, bir okuldaki kaliteyi garanti etme ve eksiklikleri giderme sorumluluğunu yönetim kuruluna verir. Okul değerlendirmesi / öz değerlendirme, müfettişliğin okulun kontrol altında olup olmadığına karar vermesi için önemli bir göstergedir. Bu, müfettişliğin her zaman bir kurtarma soruşturması yürütmediği ve bunu kurula bıraktığı anlamına gelir. Daha sonra kuruldan okulda restorasyonun nasıl ve hangi sonuçla yapıldığını gerekçelendirmesini isterler. Bir kurulun okulların kalitesi (bölümleri) üzerindeki kontrolünü garanti edememesi durumunda, müfettişlik soruşturmayı (kısımlarını) kendisi yürütür. Müfettişlik süreci, okul ve yönetim kurulu için de bir öğrenme süreci olarak görülmelidir. Bununla, okullarını ve kurulun kendisini değerlendirmede nasıl daha iyi olacaklarını öğrenebilirler.

Ek 1: Hollanda Okullarının Kalite Değerlendirmesi – DigiDessa4Schools Projesinde Sorulan Soruların Yanıtlarını Bulmak İçin Bir Rehber

Giriş

Ülkeye özgü arka plan: sayfa 1-3

Düzenlemeler: Ek 1

Zorunlu veya gönüllü: sayfa 3-6

Aşamalar: sayfa 5-6

Öz değerlendirme metodolojisi

Veri toplama: sayfa 6-7; sayfa 8-9; Ek 1

Değişkenler: Ek 1

Katılımcılar: sayfa 6-7; Ek 1

Veri analizi süreci: sayfa 6-7; sayfa 8-9

Öz değerlendirme sonuçlarının raporlanması

Raporlama: sayfa 4-6; 9

Amaç: sayfa 4-5

Kullanım: sayfa 4-8; Ek 1

Öncelikler ve hedefler: Ek 1

Bağlamda öz değerlendirme

İç-dış değerlendirilmenin uyumu: sayfa 3-4; Ek 1

Güçlü ve zayıf yönler: sayfa 7

İyileştirme önerileri: sayfa 8-9

Kaynakça

1. Act on recognized educational institutions (WEO);
2. Datnow, A. & Hubbard, L., (2016). Teacher capacity for and beliefs about data-driven decision making: a literature review of international research. *Journal of Educational Change Vol.17-1*
3. Education Inspectorate
4. Education Supervision Act Article 3; Research Framework 2021 for the Secondary Education, Education Inspectorate version August 1, 2022
5. Gabareth,J., Kallemeyn, L.M., (2020). Does Teacher Data Use Lead to Improve Student Achievement? A Review of the Empirical Evidence. *Teachers College Record Vol.122-12*.
6. Gelderblom, G., Vernooy, K., (2014). Het gebruik van data als basis voor effectieve onderwijsverbetering. *Basisschoolmanagement 06-2014 (264-269)*
7. Hoogland, I., Schildkamp, K., Van der Kleij, F., Hettink,M., Veldkamp, B., Dijkstra, A.M. (2016). Prerequisites for data based-based decision making in the classroom: research evidence and practical illustrations. *Teacher and teacher education ,60*.
8. ISBN 978-94-6121-079-1
9. Kahneman, D., Frederick, S., (2005). A mode; of heuristic judgment. *Cambridge University Press*.
10. Lai, M.K., Schildkamp, K. (2013) Data-based decision making: an overview. In *Data based decision making in education (9-21)*. Dordrecht, Springer.
11. Louis, K.S., Teichler, U.,Bodstrom, L., Review of the educational system: The Netherlands. Paris, OECD.
12. Marsh,J., (2012). Interventions promoting educators' use of data: research insights and gaps. *Teachers College Rcord Vol 114-11*.
13. Ministerie van Onderwijs , Cultuur en Wetenschap, (2019). Wet op het Onderwijstoezicht.
14. Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, (2010). Wet Goed Onderwijs, Goed Bestuur.
15. Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, (2019). Schoolplan: handvat voor onderwijskwaliteit.
16. NKSr,(1979). Bouwen aan de relatief autonome school. *NKSr, Den Haag*
17. Onderwijsraad (2022). Essentie van Extern Toezicht, *Onderwijsraad, Den Haag*,
18. Participation in Schools Act (WMS).
19. Peet, A. (2016). Guidelines for Digital Assessment Policy. *Surfnet (www.surf.nl/surfnet)*
20. Schildkamp, K., Poortman, C.L., Ebbeler, J., Pieters, J.M., (2019) How school leaders can build effective data teams: Five building blocks for a new wave of data-informed decision making. *Journal of Educational Change, Springer*.
21. Secondary Education Act (WVO).
22. Sinek, S., (2011). Start with Why. *Penguin Books, Random House, UK*
23. Velzen, B. van., (2012), The Netherlands: The Clergyman and the Merchant Revisited, in: *Educational Policy in an International Context*, Palgrave-Macmillan, New York, NY, 73-84.
24. Visser, J. (2015). 'Meester, dat doet u anders nooit!' *De Correspondent* June 29, 2015